

[Filt Jensen]

Den nuværende modulopbygning af landbrugsuddannelsen i fire moduler bliver bevaret, det frie skolevalg som sagt bevaret, og det bliver frit, om man vil starte med skole eller starte med praktik. Det er også noget væsentligt, og det er for øvrigt noget, som vil komme til at passe godt ind i arbejdsgangen på skolerne. Der bliver mulighed for at stå af, der bliver mulighed for meritoverførsel.

Efter de første to moduler, som varer 42 måneder, er den unge landmand faglært landmand og har dermed tilendebragt en del af undervisningen; det må svare nogenlunde til et svendebrev.

Vi betragter det som noget væsentligt, at kostskoleprincippet bliver fastholdt. Det bliver frivilligt, om man vil bruge skolen som kostskole. Hidtil har det omtrent været tvungent. Kostskoleprincippet betragter vi som noget væsentligt. Vi gør det, fordi den unge landmand i sin uddannelse normalt er under uddannelse på en arbejdsplads, hvor han måske er helt alene. Det er ikke som andre unge, der kommer ind på store arbejdspladser. De går for næsten alle unges vedkommende sammen med driftslederen, sammen med landbrugeren. Derfor er det meget væsentligt, at han kommer ind i et socialt samvær under skoleopholdet. Det faglige udbytte udbygges og styrkes også væsentligt i det samvær, der er i fritiden på skolen.

En anden ting, som også er meget væsentlig ved kostskoleopholdet, er udnyttelse af faciliteterne, der på skolen sker ikke blot i skoletiden, men også i fritiden. En af de ting, der er meget aktuel i dag, er udnyttelse af skolens edb-anlæg. Vi oplever jo, at det ofte udnyttes næsten døgnet rundt.

Hvad det økonomiske angår, er eleverne tilgodeset med arbejdsmarkedets elevrefusionsstøtte i de to første moduler. Problemet opstår, når man går over i modul 3 og modul 4, hvor de ikke længere får Arbejdsgivernes Elevrefusion, men kan søge SU i lighed med andre unge under uddannelse. Problemet er så blot, at den unge landmand i sin uddannelsestid har og bør og skal have præsteret en ganske betydelig opsparring, og da det samtidig er korte kurser, så vil der også i skoleåret være en ganske betydelig indtægt. Det, sammen med at en ganske betydelig opsparring, der i gennemsnit for unge landmænd i dag på det stadium, hvor de er på kursus, ofte er en 150.000-200.000 kr., bevirker,

at de er udelukket fra at få SU. Derfor vil vi fra Venstres side meget arbejde for under udvalgsarbejdet, om vi kan få indføjret, at opsparring på etableringskonto må være friholdt i opgørelsen af, om den unge vil kunne få SU eller ikke.

Men fra Venstres side hilser vi, bortset fra sådan lidt betænkeligheder, lovforslaget særdeles velkommen.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Da vores ordfører, hr. Holger K. Nielsen, ikke kan være til stede, skal jeg gøre rede for SF's holdning til lovforslaget. Lovforslaget er, som det allerede er nævnt, en udløber af den betænkning om landbrugsuddannelser, som blev fremlagt i august 1989.

Som bekendt foreslog et flertal i betænkningen, at der bør opbygges et enstrengt landbrugsuddannelsessystem på linie med de øvrige erhvervsuddannelser; et mindretal bestående af landbrugets organisationer var imod denne indstilling. Ministeren skriver i bemærkningerne, at lovforslaget er et kompromis mellem de to indstillinger. Dette er mildt sagt en tilsnigelse. Bevares, der er elementer af de øvrige erhvervsuddannelser i forslaget, men i det store og hele er der jo tale om en videreførelse af det nuværende system.

Den nærmere udformning af uddannelsen skal forestås af det landbrugsuddannelsesråd, der nedsættes med medlemmer fra De Danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger, Landboungdommen og Foreningen for Danske Landbrugsskoler. Det er bemærkelsesværdigt, at det er hele mindretallet fra betænkningen, som skal styre landbrugsuddannelserne, og det er i modstrid med hele strukturen på erhvervsuddannelsesområdet, at landbrugsuddannelsesrådet får denne sammensætning.

Landbrugsuddannelsesrådet er den afgørende krumtap i landbrugsuddannelsernes udformning, og det er rent kosmetisk, når ministeren hævder, at der i forslaget er tale om et kompromis mellem de to indstillinger.

Et andet væsentligt punkt, hvor der er forskelle til de øvrige erhvervsuddannelser, er godkendelse af praktikpladser. Hvorfor skal der kun være godkendte praktikpladser på en del af landbrugsuddannelsen? Kan de unge mennesker være tjent med de helt uordnede forhold, der gør sig gældende, hvor de skal arbejde under den forældede medhjælperlovgivning?